

MIŠEL RIČMOND

BR AČNI PAKT

Prevela
Žermen Filipović

— Laguna —

Naslov originala

Michelle Richmond

THE MARRIAGE PACT

Copyright © 2017 by Michelle Richmond

Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA

Ovo je prozno književno delo. Imena, ličnosti, mesta i događaji plod su piščeve mašte. Svaka sličnost sa stvarnim ličnostima, živima ili mrtvima, događajima i mestima sasvim je slučajna.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Kevinu

1

O svešćujem se u cesni koja se drmusa u vazduhu. Glava me boli, a na košulji mi je krv. Predstavu nemam koliko je vremena prošlo. Pogledam svoje ruke, očekujem da su vezane, ali nisu. Samo mi je običan sigurnosni pojas vezan oko struka. Ko me je vezao? Ne sećam se čak ni da sam ušao u avion.

Kroz otvorena vrata pilotske kabine vidim pilotov potiljak. Tu smo samo nas dvojica. Na planinama ima snega, vetar šiba avion. Pilot je naizgled potpuno usredsređen na komande, ramena su mu napeta.

Pipam se po glavi. Krv se osušila, kosa mi je lepljiva. Creva mi krče. Poslednje što sam pojeo bila je prženica. Koliko je vremena otad prošlo? Na sedištu pored sebe nalazim vodu i sendvič umotan u masni papir. Otvaram bocu i pijem.

Odmotam papir i zagrizem sendvič – šunka i sir. Sranje. Vilica me previše boli da bih žvakao. Mora da me je neko udario u lice nakon što sam pao na zemlju.

„Idemo li kući?“, pitam pilota.

„Zависи od toga šta nazivate kućom. Idemo u Haf Mun Bej.“

„Nisu vam ništa rekli o meni?“

„Ime, odredite i to je sve. Ja sam samo taksista, Džejk.“

„Ali ste član, zar ne?“

„Naravno“, kaže, neodređenim tonom. „Vernost supružniku, odanost Paktu. Dok nas smrt ne rastavi.“ Okreće se tek toliko da mi uputi pogled koji me upozorava da više ništa ne pitam.

Toliko naglo nalazimo na predeo niskog pritiska da mi sendvič odleti iz ruke. Začuje se uznemiravajuće pištanje. Pilot psuje i izbezumljeno pritiska dugmad. Viče nešto službi za kontrolu avio-saobraćaja. Brzo se spuštamo, a dok se grčevito držim za rukohvate, mislim na Alis, na naš poslednji razgovor i žalim što nisam rekao još mnogo toga.

A onda, iznenada, avion se ispravlja, dobijamo na visini i čini se da je sve u redu. Skupljam komadiće sendviča s poda, ponovo sve umotam u masni papir i spuštam na susedno sedište.

„Izvinite zbog turbulencije“, kaže pilot.

„Niste vi krivi. Dobro ste se pokazali.“

Iznad sunčanog Sakramenta on se najzad opušta i razgovaramo o kalifornijskom košarkaškom timu *Ratnici*, koji je ove sezone imao iznenađujuće rezultate.

„Koji je dan?“, pitam.

„Utorak.“

Osećam olakšanje kad kroz prozor ugledam poznatu obalu, zahvalnost pri pogledu na mali aerodrom u Haf Mun Beju. Sletanje protiče glatko. Kad se prizemljimo, pilot se okrene i kaže: „Nemojte da vam to postane navika, u redu?“

„To i ne nameravam.“

Uzimam torbu i izlazim. Ne gaseći motore, pilot zatvara vrata, okrene avion i ponovo uzleti.

Ulazim u aerodromsku kafanicu, naručujem toplu čokoladu i šaljem SMS poruku Alis. Sada je dva po podne, radni

---

dan, ona verovatno ima hiljadu sastanaka. Ne želim da joj smetam, ali zaista moram da je vidim.

Stiže SMS. *Gde si?*

Vratio se u HMB.

Polazim za pet minuta.

Od Alisine kancelarije do Haf Mun Beja ima više od tri-deset kilometara. Šalje SMS o saobraćajnoj gužvi u centru grada, pa naručujem hranu, bezmalo sve što je na levoj strani jelovnika. U kafanici nema nikog. Živahna kelnerica u savršeno ispeglanoj uniformi vrzma se. Kad platim račun, kaže: „Lep dan vam želim, prijatelju.“

Izlazim napolje i sednem na klupu gde čekam. Hladno je, magla pristiže u talasima. Kad se Alisin stari jaguar zaustavi, smrznut sam. Ustajem i dok proveravam jesam li sve uzeo, Alis prilazi klupi. Na sebi ima poslovni kostim, ali se za vožnju iz visokih potpetica preobula u patike. Crna kosa joj je vlažna od magle. Usne su joj tamnocrvene i pitam se je li karmin stavila zbog mene. Nadam se da jeste.

Podiže se na vrhove prstiju da me poljubi. Tek tada shvatam koliko mi je očajnički nedostajala. Zatim se odmakne i odmeri me od glave do pete.

„Makar si u jednom komadu.“ Nežno mi dodiruje vilicu. „Šta se dogodilo?“

„Nisam siguran.“

Zagrlim je.

„I, zašto su te zvali?“

Toliko toga želim da joj kažem, ali se plašim. Što više bude znala, biće u većoj opasnosti. A i da se ne lažemo, pobesneće kad čuje istinu.

Šta bih dao da mogu da se vratim na početak – pre venčanja, pre Finegana, pre no što nam je Pakt živote okrenuo naglavačke.

2

Biću iskren – venčanje je bilo moja zamisao. Možda ne mesto, restoran, hrana, muzika, sve ono što je Alis znala kako da uradi onako dobro. Sama zamisao, međutim, bila je moja. Poznao sam je tri i po godine. Želeo sam je i brak je bio najbolji način da se osiguram da je neću izgubiti.

Alis se nije pokazala kao postojana. U ranoj mladosti je bila neobuzdana, impulsivna, ponekad bi je prebrzo privuklo nešto prolazno, svetlucavo. Brinuo sam se da će, budem li predugo čekaao, otići. Venčanje, da budem iskren, bilo je naprosto sredstvo ka postojanosti.

Zaprosio sam je jednog blagog januarskog utorka. Otac joj je preminuo i ponovo smo bili u Alabami. On joj je bio poslednji živi srođnik, a njegova neočekivana smrt potresla ju je kako to nikad nisam video. Dane posle sahrane provedli smo čisteći Alisin dom u predgrađu Birmingama gde je odrasla. Ujutro smo pregledali kutije na tavanu, u radnom prostoru i u garaži. Kuća je bila prepuna predmeta iz života njene porodice: očeva vojna karijera, bejzbol podvizi njenog pokojnog brata, knjiga recepata njene mrtve majke,

---

izbledele fotografije bake i deke. Bilo je to nalik arheološkoj zbirci malog, davno zaboravljenog plemena iz neke nestale civilizacije.

„Ja sam poslednja“, rekla je. Nije to izgovorila samosažaljivo, već kao puku činjenicu. Majka joj je umrla od raka, a brat joj se ubio. Preživela je, ali je to ostavilo traga. Kad se osvrnem, shvatam da je upravo zato što je jedini živi član porodice više pokazivala ljubav i bila nesmotrenija nego što bi inače bila. Da nije bila sama na svetu, nisam siguran da bi pristala da se uda.

Verenički prsten sam naručio nekoliko nedelja ranije i stigao je kurirskom poštom svega nekoliko trenutaka nakon što je saznala za očevu smrt. Nisam siguran zašto, ali sam kutijicu gurnuo u svoju torbu kad smo krenuli na aerodrom.

Nakon dve nedelje koje smo tu proveli, pozvali smo agenta za prodaju nekretnina i zamolili ga da dođe i proceni kuću. Hodali smo po prostorijama, agent je zapisivao beleške žvrležajući izbezumljeno kao da se priprema za ispit. Na kraju smo stojeći na tremu čekali njegovu procenu.

„Jeste li sigurni da želite da prodate?“, upitao je agent.

„Da“, odvratila je Alis.

„Samo...“ Pokazao je na nas podmetačem za beleške. „Zašto ne ostanete? Venčajte se. Izrodite decu. Stvorite život. Ovom gradu su potrebne porodice. Moja deca se toliko dosađuju. Moj sin mora da igra fudbal jer nemamo dovoljno dece da se napravi bejzbol tim.“

„Pa“, rekla je Alis gledajući na ulicu, „zato.“

To je bilo sve. „Zato.“ Momak se namah ponovo pretvorio u agenta za prodaju nekretnina. Predložio je cenu, a Alis je predložila nešto nižu. „To je za ovaj kraj ispod tržišne vrednosti“, rekao je, iznenađen.

„To je u redu. Želim samo da se to završi“, odgovorila je.

Zabeležio je primedbu. „To će mi svakako olakšati posao.“

Za svega nekoliko sati stigao je kamion, momci su izašli i iz kuće su izneti pohabani nameštaj i zastareli uređaji. Ostale su samo dve ležaljke pored bazena, koji se nije menjao od dana kad je 1974. iskopan i omalterisan.

Narednog jutra stigli su nov kamion i novi momci – unajmio ih je agent da uredi kuću. Uneli su potpuno nov nameštaj. Radili su brzo i znalački, na zidove okačili apstraktne slike, a na police postavili male sjajne drangulije. Kad su završili, kuća je bila ista, samo drugačija: čistija, prostranija, lišena dosadnih predmeta koji domu daju dušu.

Sledećeg dana povorka trgovaca nekretninama vodila je čopor potencijalnih kupaca kroz prostorije, svi su šaputali, otvarali ormariće i ormare, proučavali papir s navedenim pojedinostima. Tog popodneva agent se javio i izneo četiri ponude, a Alis je prihvatila najvišu. Spakovali smo svoje stvari i rezervisao sam avionske karte za povratak u San Francisko.

Uveče, kad su se pojavile zvezde, Alis je izašla napolje da posmatra noćno nebo i zauvek se oprosti od Alabame. Noć je bila topla, a preko stražnje ograde dopirao je miris roštilja. U bazenu se video blistavi odraz svetlosti spoljnih lampi, a ležaljke su bile ugodne kao što su sigurno bile i prvog dana kad ih je njen otac izneo u dvorište, kad mu je supruga bila lepa i preplanula, a deca mala i nemirna. Osećao sam da od ovoga nema ničeg lepšeg u Alabami, a Alis je ipak, činilo se, bila toliko tužna, imuna na lepotu koja nam se prikrala bez ikakvog upozorenja.

Kasnije ću pričati našim prijateljima kako je ideja da iskoristim taj trenutak za prosidbu stigla nagoniski. Želeo sam da je oraspoložim. Želeo sam da joj pokažem da postoji budućnost. Želeo sam da joj tog žalosnog dana donesem radost.

Prišao sam bazenu, kleknuo, izvadio prsten iz kutijice i na ožnojenom dlanu ga pružio Alis. Nisam rekao ni reč. Pogledala je mene, pogledala prsten, osmehnula se.

„Okej“, rekla je.

3

Venčali smo se na pašnjaku uz obalu Ruske reke, na dva sata vožnje severno od San Franciska. Nekoliko meseci pre toga otišli smo da pogledamo mesto. Dva-tri puta smo prošli tik pored njega jer na drumu nije bilo oznake. Kad smo otvorili kapiju i krenuli stazom prema reci, Alis me je zagrlila i rekla: „Divno je.“ Isprva sam mislio da se šali. Trava se ponegde pružala i do metar i po u visinu.

Imanje je bilo ogromna farma za proizvodnju mleka koja se pružala na sve strane, a krave su tumarale pašnjakom. Pripadala je ritam-gitaristi iz Alisinog prvog benda. Jeste, bila je u bendu, možda ste čak i čuli njihovu muziku, ali o tome možemo da pričamo kasnije.

Dan pre venčanja ponovo sam kolima prošao pored tog mesta. Ovog puta, međutim, zato što je izgledalo sasvim drugačije. Džejn, gitarista, nedeljama je šišala, uređivala i obnavljala travu na pašnjaku. Izgledao je kao najlepší teren za golf. Trava se pružala preko brda, a onda spuštala ka reci. Džejn je rekla da je njoj i njenoj supruzi baš bilo potrebno da urade takvo nešto.

Bili su tu ogroman šator, popločano dvorište, bazen i moderna letnja kućica uz bazen. Pozornica se uzdizala iznad obale reke, a senica je stajala na uzvišenju iznad svega toga. Krave su i dalje tumarale onako sporo i zamišljeno kako umeju.

Doneti su stolice, stolovi, oprema, zvučnici i suncobrani. Premda nije bila zalučena za venčanja, Alis je volela žurke. Iako u godinama otkako sam je upoznao nismo priredili nijednu, čuo sam priče. Velike zabave u balskim dvoranama, na plažama, u njenim prethodnim stanovima; očigledno je imala talenta za to. Stoga sam se, kad je trebalo da se obave pripreme, sklonio u stranu i pustio je da radi po svome. Meseci osmišljavanja, sve savršeno, svaki trenutak isplaniran baš kako treba.

Dve stotine ljudi. Trebalo je da ih bude sto mojih, sto njenih, ali ih je na kraju bilo nešto manje na jednoj, a nešto više na drugoj strani. Spisak zvanica je bio čudan kao i na svakom venčanju. Moji roditelj i baka, partneri iz kancelarije moje supruge, kolege s klinike gde sam nekad radio, bivši klijenti, prijatelji s koledža i postdiplomskih studija, Alisini stari prijatelji iz muzičkog sveta, neobična zbirka ostalih.

I Lijam Finegan i njegova supruga.

Oni su poslednji pozvani, dvesta prva i dvesta druga zvanica na spisku. Alis ga je upoznala tri dana pre venčanja u advokatskoj kancelariji gde je protekle godine radila dano-noćno. Znam, čudno je, moja supruga je advokat. Da je poznajete, i sami biste se iznenadili. Možemo i o tome da pričamo, ali kasnije. Ovde je važan Finegan – Finegan i njegova supruga, Lijam i Fiona, zvanice broj 201 i 202.

Moja supruga je na Fineganovom predmetu radila kao advokatski pripravnik. Predmet se ticao intelektualne svojine. Finegan je sada poslovni čovek. Kao mlad, međutim, bio je čuveni frontmen irske folk-rok grupe. Njegovu muziku verovatno nikad niste čuli, ali ste možda videli njegovu

---

ime. Pojavilo se u svim onim britanskim muzičkim časopisima kao što su *Kju*, *Ankat*, *Modžo*. Desetine muzičara tvrde da je na njih izvršio ključni uticaj.

Danima nakon što je Alis zadužena za rad na njegovom predmetu, u našoj kući su se neprestano slušali Fineganovi diskovi. Sam predmet je bio vrlo jednostavan. Neki mladi bend je ukrao deo jedne njegove pesme i od toga napravio veliki hit. Ako ste kao ja i ne razumete stručni nivo muzike, ne biste primetili sličnosti, ali ako ste muzičar, kazala je moja supruga, krađa je očigledna.

Predmet je bio posledica komentara koji je Finegan izustio nekoliko godina ranije. Kazao je novinaru da hit tog benda zvuči kao pesma s njegovog drugog albuma. Nije namerao da preduzme nešto, ali je zatim menadžer mladog benda Fineganu poslao pismo zahtevajući da se ovaj izvini zbog tog komentara i javno izjavi da pesma nije ukradena. Sve je krenulo odatle i na kraju dovelo do toga da je moja žena provela milion sati radeći na svom prvom velikom predmetu.

Kao što sam rekao, bila je advokatski pripravnik, te su, kad je presuđeno u Fineganovu korist, partneri prisvojili sve zasluge. Mesec dana kasnije, a nedelju dana pre našeg venčanja, Finegan je posetio advokatsku kancelariju. Dobio je bezumno visoku svotu novca, daleko više nego što je želeo, svakako više nego što mu je bilo potrebno, pa je želeo da svima zahvali za trud. Kad je stigao, partneri su ga uveli u salu za sastanke, gde su ga obasuli pričama o svojoj neverovatnoj strategiji. Na kraju im je zahvalio, a zatim zatražio da upozna sve ljude koji su zaista radili na predmetu. Naveo je nekoliko izveštaja i predloga iznenadivši partnere merom u kojoj je obraćao pažnju na suptilne pojedinosti.

Posebno mu se dopao izveštaj koji je napisala Alis. Bio je zabavan i kreativan – koliko to može biti jedan pravni spis.

I partneri su pozvali Alis da dođe u salu za sastanke. U jednom trenutku neko je spomenuo da se ona udaje tog vikenda. Finegan je kazao kako obožava venčanja. Alis je u šali upitala: „Da li biste voleli da dođete na moje?“ Iznenadio ih je sve kad je odgovorio: „Bio bih počastvovan.“ Kasnije, dok je odlazio, zaustavio se pored Alisinog boksa i predala mu je pozivnicu.

Dva dana docnije kurir je doneo kutiju u naš stan. Te sedmice su nam dostavljeni brojni svadbeni pokloni, pa to i nije predstavljalo iznenađenje. Povratna adresa je glasila *Fineganovi*. Otvorio sam koverat; unutra se nalazila presavijena bela čestitka sa slikom torte na prvoj strani. Ukusno.

Alis i Džejku, moje najsrdačnije čestitke povodom vašeg predstojećeg venčanja. Poštujte brak i zauzvrat ćete dobiti mnogo. Lijam

Darovi koje smo dobili do tog trenutka nisu predstavljali neko veliko iznenađenje. Postojala je izvesna jednačina koja mi je omogućavala da predvidim šta je poklon pre no što se otvori kutija. Ukupna vrednost poklona obično je kombinacija neto prihoda darodavca pomnožena s godinama našeg poznanstva s tom osobom, podeljeno Ludolfovim brojem. Ili tako nekako. Baka nam je kupila porcelanski servis za šest osoba. Moj rođak nam je kupio toster.

Kad je Finegan bio posredi, međutim, nikako nisam mogao da izračunam. Bio je uspešan poslovni čovek, upravo mu je dosuđena znatna svota i imao je snimke svih pesama koje verovatno nisu donosile mnogo novca. Činjenica je bila da ga nismo poznavali dugo. Dobro, nismo ga poznavali uopšte.

Iz radoznalosti sam odmah pocepao omot. Bila je to velika, teška kutija od recikliranog drveta, sa žigom utisnutim

---

na vrhu. Isprva sam pomislio da je to sanduk nekakvog retkog elitnog irskog viskija, što bi bilo logično. Upravo bi tako bilo po jednačini o poklonima.

To me je pomalo uznemirilo. Alis i ja nismo posedovali nikakav žestok alkohol. Da objasnim. Alis i ja smo se upoznali u lečilištu za odvikavanje, severno od Sonome. Tada sam već nekoliko godina radio kao terapeut i prihvatao sam svaku priliku da naučim što više. Zamenjivao sam prijatelja, sticao radno iskustvo. Drugog dana na poslu vodio sam grupnu terapiju, a u grupi je bila Alis. Rekla je da pije previše i da mora da prestane. Ne zauvek, kazala je, samo dovoljno dugo da dovrši promene neophodne da bi stabilizovala svoj život. Rekla je da ranije nikad nije pila mnogo, ali da ju je niz porodičnih tragedija naveo da se ponaša nemarno i želela je da bude u stanju da to kontroliše. Pala mi je u oči njena predanost i bistrina.

Posle više nedelja, po povratku u grad, rešio sam da je pozovem. Vodio sam grupu za školsku decu sa sličnim problemima i nadao sam se da će pristati da dođe i razgovara s njima. O sopstvenim nevoljama je govorila zadirući u samu suštinu, direktno ali ljupko. Želeo sam da se zbližim s decom i znao sam da će je slušati. Nije bilo naodmet ni to što se Alis bavila muzikom. Sa pohabanom motociklističkom jaknom, kratko ošišanom crnom kosom i pričama o životu na turnejama, izgledala je i govorila sasvim kul.

Da skratim priču: pristala je da razgovara s mojom grupom, prošlo je dobro, odveo sam je na ručak, sprijateljili smo se, prošli su meseci, počeli smo da se zabavljamo, zajedno smo kupili stan i onda sam je, kao što znate, zaprosio.

I, bilo kako bilo, kad je stigao Fineganov paket, uznemirio sam se pomislivši da je to boca nekakvog neverovatno retkog alkoholnog pića. Prvih meseci našeg poznanstva Alis nikad

nije pila ništa. No posle izvesnog vremena povremeno bi popila pivo ili čašu vina uz večeru. To nije uobičajen put za ljude koji imaju probleme s alkoholom. Ipak, činilo se da to odgovara Alis. Ali samo pivo i vino. Posle žestokog pića, uvek se šalila, „neko obavezno završi u zatvoru“. To je bilo teško zamisliti jer se Alis kontrolisala više od svih koje poznajem.

Spustio sam poklon na sto. Velika, elegantna drvena kutija. Žig na vrhu, međutim, nekako se nije uklapao.

PAKT.

Koji se irski viski zove *Pakt*?

Otvorio sam kutiju i unutra ugledao još jednu drvenu kutiju na plavom somotu. Sa svake strane, smešteno na tkanini, bilo je naizgled veoma skupo penkalo – od srebra, belog zlata ili možda čak i platine. Uzeo sam jedno i iznenadio se težinom, konstrukcijom. Tako izuzetan poklon kupuje se nekome ko ima sve, pa je zato ovo bio neobičan poklon za nas. Oboje smo mnogo radili i dobro nam je išlo, ali nismo imali sve, nikako. Kad je Alis završila pravni fakultet, zapravo sam joj poklonio penkalo. Bilo je lepo, kupio sam ga od privatnog prodavca u Švajcarskoj, nakon što sam mesecima istraživao iznenađujuće složenu oblast finih sredstava za pisanje. Izgledalo je to kao da sam otvorio vrata očekujući mali ormar umesto kojeg sam otkrio čitav svet. Veoma sam se namučio da ga platim zaobilaznim putem koji je prikrivio vrtoglavu cenu. Ako bi ga ikad izgubila, nisam želeo da je opteretim istinskom veličinom gubitka.

Uzeo sam Fineganovo penkalo. Na vrhu omota sam nažvrljao nekoliko krugova, a zatim i reči: *Hvala vam, Lijame Finegane!* Mastilo je teklo bez teškoća, penkalo klizilo po glatkom papiru.

Po dužini penkala nešto je bilo ugravirano.

Slova su bila toliko sitna da ih nisam mogao pročitati. Setio sam se lupe koja je stigla uz društvenu igru koju mi je Alis poklonila za Božić. Pretražio sam ormar u hodniku. Iza *Rizika*, *Monopola* i *Slagalice*, pronašao sam igru s lupom, još umotanom u celofan. Osvetlio sam penkalo i prineo lupu.

ALIS I DŽEJK, potom datum venčanja, a zatim jednostavno DANKANS MILS KALIFORNIJA. Priznajem, bio sam pomalo razočaran. Očekivao sam više od jednog od najvećih svetskih živih folk pevača. Ne bih se iznenadio da je ugravirano bilo objašnjenje o suštini života.

Izvadio sam drugo penkalo i stavio ga na sto. Zatim sam izvadio manju kutiju. Bila je od istog recikliranog drveta, imala iste otmene bravice i napred je stajao isti žig: PAKT. Bila je iznenađujuće teška.

Pokušao sam da je otvorim, ali sam otkrio da je zaključana. Vratio sam kutiju na sto i po omotu tražio ključ. Na dnu nisam našao ključ, već samo rukom ispisanu poruku:

Alis i Džejk, znajte: Pakt vas nikad neće ostaviti.

Zurio sam u poruku. Šta je to moglo značiti?

Alis je morala da radi dokasno, završavala je predmete na kojima je radila pre venčanja i medenog meseca. Kad je najzad stigla, iskrslilo je milion stvari i tako je zaboravljen Fineganov poklon.

Kakvo će venčanje biti može se videti posle prvih pet minuta. Ako ljudi kasne, kreću se sporo, zna se da bi se moglo pretvoriti u mučenje. Na naše venčanje, međutim, svi su stigli neuobičajeno rano. Moj kum Anđelo Foti i njegova supruga Tami dovezli su se iz grada brže nego što su očekivali. Da utroše vreme, zaustavili su se u kafanici u Gernevilu. U kafanici su primetili još četiri para u odeći prikladnoj za venčanje. Upoznali su se i zabava je počela tu.

Pored dolaska prijatelja i rođaka, moje nervoze i svega ostalog, Fineganovo prisustvo primetio sam tek kad je počela ceremonija. Gledao sam kako Alis u divnoj haljini ide ka oltaru, ka *meni*, od svih ljudi, kad sam načas preko njenog ramena ugledao Finegana kako stoji u poslednjem redu. Na sebi je imao besprekorno odelo i ružičastu kravatu. Žena s njim, od njega mlađa možda pet godina, bila je u zelenoj haljini. Iznenadio sam se kad sam video da se smeše, očito srećni što su tu. Pretpostavljam da sam očekivao da Finegan i njegova supruga budu vrlo ozbiljni, stignu kasno a odu rano,

---

prisustvovanje venčanju advokata – društvena obaveza, nešto što se tek tako uradi, ništa posebno. Ali uopšte nije bilo tako.

Tada ovo nisam znao, ali znam sad. Na venčanju, ako obratite pažnju, možete uočiti srećne bračne parove. Možda je to potvrda izbora koji su napravili, a možda i puka vera u običaj kakav je brak. Izgledaju na način koji je lako primetiti, a teško objasniti, a Fineganovi su izgledali upravo tako. Pre no što sam opet pogledao Alis – lepu u beloj haljini bez rukava i sa starinskom tokom na glavi – Finegan me je pogledao u oči, nasmešio se i podigao ruku kao da nazdravlja.

Zavete smo izrekli vrlo brzo. Prsten, poljubac. Za svega nekoliko minuta od Alisinog prilaska oltaru postali smo muž i žena i tada je, podjednako naglo, svadba već bila u punom jeku. Posvetio sam se razgovoru s prijateljima, rođacima, kolegama, nekolicinom starih drugova iz škole, koji su svi nestrpljivo prepričavali svoje verzije mog života, često pogrešnim redom, ali u pozitivnom svetlu. Finegana sam ponovo video tek kad je mrak počeo da pada. Stajao je blizu podijuma za bend, gledao kako Alisini prijatelji muzičari izvode niz raznorodnih pesama. Stajao je iza svoje žene zagrlivši je oko struka. Na sebi je imala njegov sako jer je već bilo prohladno, a onaj izraz zadovoljstva i dalje im je bio na licima.

Izgubio sam Alis, pa sam pokušavao da je pronađem u gužvi. Tada sam shvatio da stoji na pozornici. Otkad sam je upoznao, nikad nije nastupala; kao da je taj deo svog života sasvim ostavila za sobom. Svetla su ugašena, ali u tami sam mogao da vidim kako pokazuje na prijatelje, poziva ih na pozornicu. Džejn, njihova stara bubnjarka, kolega iz advokatske kancelarije sa svojim basom, i ostali, skupina ljudi koje nisam dobro poznao, neke nikad nisam ni sreo, čije je prisustvo govorilo o čitavom životu koji je imala pre mene, važnom delu njenog bića koji je nekako bio zatvoren

za mene. Bio sam i tužan i veseo što je vidim u ovom svjetlu: tužan jer sam se osećao zanemareno i nevažno, ali srećan zato – pa, zato što mi je i dalje predstavljala zagonetku i to na najbolji mogući način. Alis je pružila ruku ka Fineganu. Sve je svetlucalo pod plavičastim svjetlom i shvatio sam da su, kad je Finegan prišao pozornici, gosti tiho izvadili svoje mobilne telefone i snimali.

Moja žena je tu najduže stajala. Glasovi su utihnuli, kao u iščekivanju. Najzad je prišla mikrofONU. „Prijatelji“, rekla je. „Mnogo vam hvala što ste ovde.“ Zatim je pokazala na mene, a iza nje se začula jedna nota sa organa. Finegan je bio u svom elementu, svirao je klavijature. PesaMa je bila lepa i neuhvatljiva, a klavijature su ostale instrumente polako uvo-dile u nadmetanje. Alis je stajala, gledala me, njihala se blago uz muziku. Kad su se svetla pojačala, Finegan je skrenuo u melodiju koju sam smesta prepoznao. Bila je to stara pesma, *Led Cepelin* u najboljem izdanju, suptilna i zarazna, prelepa svadbena pesma *Sva moja ljubav*. Alis je zapevala tiho i nesi-gurno, a zatim sa sve više samopouzdanja. Nisam siguran kako, ali ona i Finegan su, činilo se, bili na istoj talasnoj dužini.

Kako je muzika odjeknula, Alis je zakoračila u svjetlom obasjan krug, zatvorila oči i ponovila prelepi refren, tu jedno-stavnu izjavu, i prvi put sam shvatio, da, zaista me voli. Osvr-nuo sam se oko sebe i pri prigušenoj svetlosti video naše prijatelje i rođake kako se svi njišu u ritmu melodije.

Tada je u pesmi nastao blagi preokret i Alis je otpevala ključni stih koji sam odavno zaboravio, jednostavno pitanje, ali ono koje je ostale reči obavilo tananim slojem dvosmisla i sumnje. Na trenutak sam se osećao kao da sam izgubio rav-notežu. Pridržao sam se za stolicu i pogledao naokolo, sve obasjano mesečinom: ljude, pašnjak, krave zadremale na polju,

---

reku. Pored pozornice sam video kako Fineganova žena pleše u svojoj zelenoj haljini, zatvorenih očiju, prepuštena muzici.

Zabava je trajala još satima. Kad je svanulo, nekoliko nas je ostalo da sedi oko bazena i gleda kako se sunce rađa iznad reke. Alis i ja smo zajedno sedeli na jednoj ležaljci, a Fineganovi na susednoj.

Naposletku su Fineganovi pokupili svoje stvari i spremili se da krenu. „Ispratićemo vas“, rekla je Alis. Dok smo ih pratili uz prilaznu stazu, osećao sam se kao da ih poznajem godinama. Kad su se smestili u svoj lamborgini – pozajmljen od prijatelja, rekao je Finegan namignuvši – setio sam se poklona. „Oh“, kazao sam, „zaboravio sam da vam zahvalim. Trebalo je da popričamo o vašem zanimljivom poklonu.“

„Naravno“, odvratio je Finegan. „Sve u svoje vreme.“ Njegova supruga se nasmešila. „Sutra se vraćamo u Irsku, ali ću vam poslati imejl kad se vratite s medenog meseca.“

I to je bilo sve. Dve nedelje u bezmalo pustom ali nekad sjajnom hotelu na Jadranu, dugi let u povratku i iznenada smo se vratili tamo odakle smo počeli – isti, samo venčani. Je li to bio kraj ili tek početak?*

---

* Parafraza stiha iz gore spomenute pesme grupe *Led Cepelin*.
(Prim. prev.)

Nakon što smo se vratili s medenog meseca, oboje smo veoma vodili računa da izbegnemo razočaranje koje je lako moglo uslediti nakon sjajne zabave i sedmica na mirnoj, sunčanoj plaži. Prve večeri, u našoj maloj kući u San Francisku, deset ulica od kraja kontinenta i najnesunčanije plaže na svetu, izvadio sam porcelanski servis od bake i spremio četiri jela za večeru, pa na sto postavio platnene salvete i sveće. Već smo zajedno živeli više od dve godine i želeo sam da se oseti da je brak nešto drugačije.

Pečenje i krompir sam spremio prema receptu s interneta. Bilo je užasno – žilava mrka mesna propast. Uprkos tome, Alis je pojela sve s tanjira i rekla da je vrlo ukusno. Iako je bila sitna – visoka svega sto šezdeset pet i to na potpeticama – zaista je mogla da pojede pun tanjir hrane. To mi se uvek dopadalo kod nje. Srećom, žuti kolač s čokoladnim prelivom spasao je stvar. Sledeće večeri sam se opet potrudio da spremim porodičnu večeru. Ovog puta sam se pokazao bolje.

„Trudim li se previše?“, upitao sam.

„Trudiš se previše da me ugojiš, možda“, rekla je Alis umačući batak u pire od krompira.

Posle toga smo se polako vratili starim navikama. Naručivali smo picu s kobasicama ili kupovali gotovu hranu i jeli ispred televizora. U nekom trenutku maratonskog gledanja čitave sezone serije *Život posle zabavišta* s Alisinog mobilnog telefona čulo se jedno ping – znak da je dobila imejl.

Alis je uzela telefon. „Od Finegana je“, kazala je.

„Šta kaže?“

Naglas je pročitala. „*Hvala vam najlepše za dobrodošlicu s kojom ste Fionu i mene dočekali na svojoj svadbi. Ništa nam nije draže od lepog venčanja i izvanredne zabave. Bila nam je čast da učestvujemo u proslavi vašeg specijalnog dana.*“

„Lepo.“

„Fiona kaže da je vi i Džejk podsećate na nas kakvi smo bili pre dvadeset godina“, čitala je. „Insistira da nam sledećeg leta budete gosti u našoj kući na severu.“

„Au“, kazao sam. „Izgleda da zaista žele da se sprijateljimo.“

„I na kraju, poklon“, nastavila je da čita Alis. „Pakt je nešto što smo Fiona i ja dobili za svoje venčanje. Ostavljen nam je na prag ujutro jednog kišnog ponedeljka. Tek posle dve sedmice saznali smo da nam ga je ostavio moj učitelj gitare iz detinjstva, starac iz Belfasta.“

„Poklonili su nam svoj poklon?“, upitao sam, zbunjen.

„Ne“, odvratila je Alis, „mislim da nisu.“

Pogledala je u telefon i nastavila. „Ispostavilo se da je to najbolji poklon koji smo Fiona i ja dobili i iskreno rečeno, jedini koji zaista pamtim. Proteklih godina Pakt smo poklonili malom broju mladih parova. Nije za svakog, treba to odmah da kažem, ali za ovo kratko vreme koliko poznajem vas i Džejka, imam osećaj da bi vama mogao odgovarati. Dakle, smem li da vam postavim nekoliko pitanja?“

Alis je brzo otkucala: *Da.*

Zurila je u telefon.

Ping.

Ponovo je glasno pročitala. „*Ne zamerite mi, ali želite li da vam brak traje večno – da ili ne? Ovo uspeva jedino ako ste iskreni.*“

Alis me je ovlaš pogledala, pomalo zbunjena, oklevala možda sekund predugo, a onda otkucala: *Da.*

Ping.

Činilo se da je ovo sve više zanima, kao da je Finegan vodi u mračnu ulicu.

„*Smatrate li da će dug brak prolaziti kroz periode sreće i tuge, svetla i tame?*“

Naravno.

Ping.

„*Jeste li oboje spremni da se potrudite da vaš brak traje večno?*“

„*To se podrazumeva*“, rekao sam. Alis je otkucala.

Ping.

„*Da li ijedno od vas lako odustaje?*“

Ne.

„*Jeste li oboje spremni da se okušate u nečem novom? I jeste li spremni da prihvatite pomoć prijatelja ako im je stalo do vašeg uspeha i sreće?*“

Zagonetno. Alis me je pogledala. „*Šta misliš?*“

„*Da, barem ja jesam*“, odgovorio sam.

„*Dobro, i ja*“, rekla je kucajući.

Ping.

„*Sjajno. Jeste li slobodni u subotu ujutro?*“

Podigla je pogled. „*Jesi li slobodan?*“

„*Naravno*“, rekao sam.

Da, otkucala je. *Jeste li u gradu?*

„Nažalost, ja sam u studiju pored Dablina. Ali moja prijateljica Vivijan će vas posetiti da vam objasni Pakt. Ako to želite, bio bih počastvovan da vi i Džejk odlučite da se pridružite našoj vrlo naročitoj grupi. Odgovara li vam u deset ujutro?“

Alis je načas pogledala svoj raspored u telefonu, a onda odgovorila, još jednom, *da*.

Ping.

„Izvršno. Siguran sam da ćete se vi i Vivijan lepo slagati.“

Potom smo čekali, ali više nije stigao nijedan imejl. Alis i ja smo zurili u telefon, čekali da ponovo čujemo ono *ping*.

„Da li ti išta od ovoga deluje – komplikovano?“, upitao sam najzad.

Alis se osmehnula. „Pa ne može da bude baš toliko strašno, zar ne?“

6

Nešto malo o meni. Radim kao terapeut i savetnik. Iako sam imao divne roditelje i, gledano spolja, naizgled idilično detinjstvo, odrastanje je ponekad bilo teško. Kad sad razmišljam o tome, nisam ja odabrao svoju karijeru, već je pre ona odabrala mene.

Na Kalifornijski univerzitet u Los Anđelesu stigao sam kao student biologije, ali to nije potrajalo dugo. Početkom druge godine zaposlio sam se kao savetnik studenata u Koledžu za književnost i prirodne nauke. Uživao sam u obuci, a potom i u poslu. Voleo sam da razgovaram s ljudima, slušam njihove probleme, pomažem im da pronađu rešenje. Kad sam diplomirao, nisam želeo da se moja „karijera“ u savetovaništu završi, pa sam upisao postdiplomske studije u oblasti primenjene psihologije na Kalifornijskom univerzitetu u Santa Barbari. Stažiranje posle doktorskih studija dovelo me je kući u San Francisco, gde sam radio s tinejdžerima koji nailaze na teškoće u odrastanju.

Danas vodim malo savetovanište s dvoje prijatelja koje sam upoznao na stažu. Kad smo pre osamnaest meseci osnovali

---

grupu u ostacima stare radionice za popravku usisivača u četvrti Ričmond, brinuli smo se da nećemo moći da sastavimo kraj s krajem. U jednom trenutku pomišljali smo čak da, uz osnovni posao, prodajemo kafu i moje, u našem uskom krugu slavne čokoladne kolačiće kako bismo mogli da platimo najam.

Na kraju, međutim, praksa je izgleda opstala bez ikakvih očajničkih mera. Moji partneri, Evelin (trideset osam godina, neudata, superpametna, jedinica iz Oregona) i Ijan (Britanac, četrdeset jedna godina, neoženjen, homoseksualac, najstariji od nas troje), šarmantni su, dopadljivi i uglavnom srećni ljudi, i mislim da je ta sreća nekako naterala naš posao da opstane.

Svako od nas bavi se sopstvenim oblastima. Evelin se prvenstveno bavi bolestima zavisnosti, Ijan se specijalizovao za kontrolu gneva kod odraslih i opsesivno-kompulzivni poremećaj, a ja se bavim decom i mladim ljudima. Pacijenti koji jasno pripadaju jednoj od ovih kategorija dodeljuju se odgovarajućem partneru, dok se sve ostalo deli podjednako. Nedavno smo, međutim, odlučili da razgranamo posao, ili je makar tako odlučila Evelin. Vrativši se s medenog meseca, otkrio sam da je organizovala da vodim bračno savetovalište.

„Zato što imam toliko bračnog iskustva?“

„Upravo zato.“

Evelin, marketinški genije, već mi je našla tri nova klijenta. Kad sam se pobunio, pokazala mi je imejllove u kojima je klijentima jasno rekla da posedujem višegodišnje iskustvo u savetovanju i tačno dve nedelje ličnog bračnog iskustva.

Strahujem od toga da budem nepripremljen. Stoga me je, kad mi je Evelin rekla novost, smesta uhvatila panika i počeo sam da učim. Istraživao sam razvoj braka i iznenadio